

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Med skrivelse af gårds dato fremsender forsvarsministeren eksemplarer af en redegørelse for Christianiasagens udvikling, som han har ønsket at give tinget i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3. Redegørelsen er omdelt og vil blive optaget i Folketingstidende.

Retsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af forskellige arvelove. Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Skatte- og afgiftsudvalget:

Udtræder: Ove Jensen
Ny stedf.: Klausen

Udenrigsudvalget:

Udtræder: Poul Boeg
Nyt medlem: Brusvang

Skriftlig redegørelse.

Af forsvarsminister *Erling Brøndum* (25. april 1974):

Redegørelse for Christianiasagens udvikling.

Den 3. april 1974 meddelte folketingets finansudvalg mig, at det ønskede, der blev givet folketinget en redegørelse for „Christiania“-sagens udvikling.

I det følgende skal jeg derfor redegøre for forholdene på Bådsmandsstrædes kaserne — ammunitionsarsenalet. Det vil fremgå af redegørelsen, at området blev „besat“ i oktober-november 1971, og at beboerne med forsvarsministeriet den 31. maj 1972 traf en „foreløbig aftale“, hvorefter der skulle gennemføres en registrering, indbetales 50 kr. pr. beboer pr. måned for el og vand samt ske nedrivning af ubrugelige bygninger efter aftale med „Christiania“.

Forbruget af el og vand fra 1. juni 1972 til 31. marts 1974 har udgjort ca. 460.000 kr., mens beboerne kun har betalt ca. 102.000 kr.

Det vil endvidere fremgå, at beboerne trods talrige opfordringer i den forløbne tid ikke har villet oplyse forsvarsministeriet om, hvem der bor på området. Til folkeregi-

stret er der pr. april 1974 tilmeldt 492 personer på „Christiania“, hvoraf 225 er udlændinge. Af de 492 tilmeldte beboere er de 314 flyttet ind inden for de sidste 15 måneder.

Endelig vil det fremgå af redegørelsen, at beboerne trods talrige opfordringer i den forløbne tid ikke har villet gå ind på nedrivning af uanvendelige bygninger. Ved gentagne henvendelser har Københavns kommune krævet de bygnings-, sundheds- og brandsikkerhedsmæssige forhold i området bragt i orden, såvel hvad angår områdets virksomheder og restauranter som beboelser. Da opfyldelsen af de stillede krav vil medføre omkostninger på ca. 19 millioner, har forsvarsministeriet søgt finansudvalget om bevilling på ca. 200.000 kr. til istandsættelse af fredede bygninger og bygninger i øvrigt med et samlet etageareal på ca. 20.000 kvadratmeter. Forsvarsministeriet har endvidere søgt finansudvalget om ca. 1 mill. kr. til nedrivning af de uegnede bygninger med et samlet etageareal på ca. 21.000 kvadratmeter. Beboerne er ved et møde den 24. januar 1974 blevet underrettet om, at nedrivning vil finde sted, hvorefter de erklærede at ville modsætte sig enhver nedrivning. Beboerne er yderligere den 21. marts blevet orienteret om, hvilke bygninger der vil blive nedrevet.

Uanset om nedrivning besluttet, følger det af Københavns kommunes påbud, at såfremt ejendommene ikke sættes i lovlig stand, skal virksomhederne og beboelsen i de berørte ejendomme ophøre. Dette påbud er forsvarsministeriet som ejer lovmæssigt forpligtet til at efterkomme.

I det følgende skal jeg herefter nærmere beskrive udviklingen omkring forholdene i området.

Den 11. februar 1969 gav den daværende forsvarsminister, hr. Ninn-Hansen, her i folketinget en redegørelse for forsvarrets udflytningsplaner. Det fremgik af denne redegørelse bl. a., at forsvarrets anvendelse af Bådsmandsstrædes kaserne, ammunitionsarsenalet og de tilstødende militære arealer, i alt godt 16 ha, var planlagt bragt til ophør. Drøftelser i den daværende regerings planlægningsudvalg fastlagde i december 1970, at frigivelsestidspunktet skulle være 1. april 1971. Fra forsvarsministeriets side blev der tilrettelagt en udflytning, der overholdt denne planlægning. Kulturministeriet, der

[Forsvarsministeren.]

ifølge planlægningen skulle overtage væsentlige dele af området, blev underrettet om, at forsvaret — med en vis forsinkelse, der skyldtes stop for byggearbejder — forlod området med udgangen af juni 1971. Fra dette tidspunkt henlå området åbent og ubevogtet, for så vidt som det var blevet besluttet, at det ikke skulle bevogtes militært. En vis bevogtning ved civil vagtsekab blev efter beslutning i forsvarsministeriet etableret, da det viste sig, at overførsel til anden statsstyrelse — trods den stedfundne planlægning — ikke umiddelbart kunne finde sted. Denne vagtordning kunne ikke hindre hærværk og tyveri i betydeligt omfang. Vagtordningen viste sig heller ikke tilstrækkelig til at hindre en udbredt bosætning på området i efterårsmånederne 1971.

I november 1971 tog den daværende forsvarsminister, hr. Kjeld Olesen, den opståede situation op til drøftelse med såvel Københavns kommune som kulturministeriet og justitsministeriet. Mange af bygningerne på området var på dette tidspunkt taget i brug, og det blev besluttet, at der med udgangspunkt i selve dette faktiske forhold skulle søges frem til en normalisering af situationen. En arbejdsgruppe med repræsentanter fra såvel kulturministeriet, justitsministeriet, boligministeriet og forsvarsministeriet som Københavns kommune blev nedsat. Det var gruppens opgave i løbet af få dage at pege på retningslinjer for en normalisering af den opståede situation.

Fra gruppens side blev der bl. a. peget på, at en nedrivning af bygninger måtte finde sted som et led i normaliseringsbestræbelserne. Det besluttedes, at kulturministeriet, der fremdeles stod som den forventede fremtidige ejer af området, skulle forestå normaliseringen.

Planer om kulturministeriets overtagelse af området blev imidlertid opgivet i begyndelsen af 1972. Normaliseringsbestræbelserne videreførtes herefter af forsvarsministeriet, og en kontaktgruppe til „Christiania“ blev nedsat for at varetage denne opgave.

I maj 1972 blev der underskrevet en „foreløbig aftale“ mellem denne kontaktgruppe og „Christiania“s forhandlingsgruppe. Om nogen egentlig lejeaftale kunne der ikke blive tale. De meget forskelligartede og i mange tilfælde yderst ringe beboelsesforhold stillede sig i vejen herfor. Det samme gjorde de fortsatte bestræbelser på at gennemføre en afhændelse af området hurtigst muligt.

Aftalen tog derfor sigte på at løse forskellige praktiske spørgsmål. Desuden aftaltes en forpligtelse for „Christiania“ til at afregne 50 kr. pr. beboer pr. måned til dækning af forsvarsministeriets udgifter til betaling for el og vand.

Den nedrivning af bygninger på området, der hele tiden havde været forudsat, blev behandlet i et særligt punkt, hvor det anføres, at nedrivning af ubrugelige bygninger finder sted efter aftale med „Christiania“.

I den foreløbige aftale blev også optaget et punkt, der pålagde „Christiania“ at komplettere den interne registrering, således at der kunne skabes et overblik over, hvor mange personer der boede på området, og dermed, hvor mange der skulle afregnes for.

„Christiania“s selvbestaltede bosætning på området, utilstrækkelig afregning for el og vand og mangelfuld registrering gav anledning til megen presseomtale, og der har i folketingets spørgetid været stillet mange spørgsmål om disse forhold samt om de planer, der var for områdets afhændelse og fremtidige anvendelse. Om sidstnævnte er det flere gange blevet oplyst, at det var forsvarsministeriets hensigt at gennemføre en afhændelse, men at den omstændighed, at der ikke fandtes byplan for området — eller blot en godkendt dispositionsplan — i betydelig grad vanskeliggjorde et offentlig udbud af området til salg.

På denne baggrund besluttede den daværende regering i marts måned 1973, at området skulle forblive i statens eje i endnu ca. 3 år, og at der skulle udskrives en idékonkurrence vedrørende områdets anvendelse. Dette besluttedes i erkendelse af, at der her — formentlig for sidste gang — kunne blive

[Forsvarsministeren.]

lejlighed til at stille forslag om udnyttelse af et stort og miljømæssigt værdifuldt område i Københavns midte. I august måned 1973 udsendte den daværende regering en redegørelse vedrørende „Christiania“, og det er heri anført, at konkurrencen skal lægges således til rette, at en anden anvendelse af arealerne kan virkeliggøres umiddelbart efter 3 års perioden. Anvendelsen af området indtil dette tidspunkt skulle ske i form af et socialt eksperiment, og et af afsnittene i redegørelsen behandler nærmere spørgsmålet om det sociale eksperiment.

Redegørelsen indeholder også en konklusion, hvori forskellige retningslinjer trækkes op. Det anføres således, at det tidsbegrænsede eksperiment må foregå på en sådan måde, at det ikke med rette krænker befolkningens retsbevidsthed, og at bestræbelserne på normalisering skal fortsættes. Specielt fremhæves pligten til at bringe registreringen af beboerne i orden samt til at betale for den brug af el og vand, der finder sted. De krav, der på en række punkter var blevet stillet fra Københavns kommune, bliver særskilt omtalt i denne forbindelse, og det fremgår, at det bl. a. drejer sig om de sundhedsmæssige forhold og boligforholdene, om bygnings- og brandtilsyn, om børneværnets pligt til at sikre, at børn og unge lever under betryggende forhold samt om en række spørgsmål vedrørende bevræterbevilling, næringsbreve, kildeskatt og folkeregistertilmelding.

Allerede i juni måned 1973 havde de 3 ministre — socialministeren, kulturministeren og forsvarsministeren — haft drøftelser med repræsentanter for „Christiania“ angående det såkaldte „sociale eksperiment“. På dette møde blev en række af de nævnte problemer draget frem; specielt betonedes forsvarsministerens nødvendigheden af en sikkerhedsmæssig gennemgang af bygningerne på området og en fjernelse af de egentlig farlige eller uegnede bygninger.

Et særligt afsnit i regeringsredegørelsen fra august 1973 behandler de økonomiske forhold. En beretning herom foreligger endvidere fra statsrevisorerne. „Christiania“'s utilstrækkelige betaling for el og vand har vakt særlig opmærksomhed. At afbryde forsyninger hermed som konsekvens af den utilstrækkelige betaling ville skabe så store

vanskeligheder for beboerne, at man ikke har turdet påtage sig ansvaret herfor; der er herved tænkt på faren for brand og epidemier.

I stedet er der ved de mange møder, der har været med „Christiania“'s forhandlingsgruppe, appelleret til beboerne og lagt pres på dem for at opnå balance i regnskabet. Det kan oplyses, at der fra aftalens indgåelse den 31. maj 1972 og indtil udgangen af marts 1973 blev indbetalt ca. 32.000 kr. Heroverfor står forsvarsministeriets udgifter til el- og vandforsyning på området i finansåret 1972-73 på godt 200.000 kr. For så vidt angår finansåret 1973-74, har forsvarsministeriets betaling beløbet sig til ca. 260.000 kr., medens „Christiania“'s indbetalinger andrager ca. 70.000 kr.

Betalingerne fra „Christiania“ er altså helt utilstrækkelige, og det ændrer intet i dette forhold, at der er etableret en ordning, hvorefter forsvarsministeriet af socialministeriet bliver skadesløsholdt i den udstrækning, der ikke fremkommer tilstrækkeligt fra „Christiania“.

Angående forpligtelsen til at komplettere registreringen af områdets beboere gælder det, at den — trods talrige opfordringer — i lang tid ikke blev opfyldt fra „Christiania“'s side. I begyndelsen af 1974 iværksatte forsvarsministeriet derfor en registrering af områdets beboere. Registreringsarbejdet blev imidlertid modarbejdet af „Christiania“, og det lykkedes som følge heraf ikke at få oplyst, hvor mange der bor i „Christiania“, hvem de er, og i hvilke huse de bor. Fra „Christiania“'s side fremkom imidlertid på dette tidspunkt en oplysning om, at den interne registrering omfattede ca. 630 personer. Oplysninger om, hvem de er, og hvor de bor, er ikke modtaget. Tallet har ikke kunnet kontrolleres.

I forbindelse med besvarelsen af et spørgsmål i folketingets spørgetid onsdag den 16. januar 1974 var der lejlighed til at præcisere den nuværende regerings indstilling vedrørende „Christiania“. Det blev fremhævet, at „Christiania“ ikke kan anerkendes som socialt eksperiment. Det er i øvrigt fremgået af møder med beboerne på området, at heller ikke disse betragter sig som del af et socialt eksperiment, men ønsker at danne et alternativt samfund på dette samfunds egne betingelser.

[Forsvarsministeren.]

Medens den nuværende regering ikke anerkender „Christiania“ som et socialt eksperiment — bl. a. fordi et sådant eksperiment måtte foregå efter en forud lagt mål-sætning og i forudlagte rammer — vedstår man den tidligere regerings aftale om en vis beboelse på området i erkendelse af, at den tidligere regerings „foreløbige aftale“ indeholder overdragelsen af en vis brugsret til området. Når perioden om knap to år er løbet ud, skal området rømmes helt. På dette punkt er regeringen i overensstem-melse med den tidligere regerings erklærede standpunkt.

Det er den nuværende regering for så vidt også, når der nu ved henvendelse til finansudvalget er søgt om tilslutning til afhol-delse af en udgift på ca. 1 mill. kr. til nedrivning af ubrugelige bygninger på „Chri-stiania“, jfr. herved finansudvalgets akt-stykke nr. 254.

Tanken om nedrivning af de dårligste bygninger var — som tidligere nævnt — fremme allerede i november 1971. Den blev af den daværende forsvarsminister præsen-teret for „Christiania“ ved et møde den 14. juni 1973, den er indeholdt i den konklusi-on, der findes i regeringsredegørelsen fra august 1973, og der har været arbejdet vi-dere hermed siden.

Dette har især måttet finde sted på bag-grund af de bygningsmæssige, sundheds-mæssige og brandsikkerhedsmæssige krav, der fra Københavns kommunes side er blev-et stillet til forsvarsministeriet som ejer af bygningerne.

Disse krav, der stilles af kommunen i medfør af lovgivning vedtaget her i folketin-get, har været forhandlet nærmere mellem forswarets og kommunens teknikere. Der er anlagt en vurdering over, hvad det ville koste at indfri de stillede krav, og det har vist sig, at det for en række bygningers vedkommende — og det er de ringeste bygnin-ger på området — ville beløbe sig til ca. 19 mill. kr. I betragtning af, at området i løbet af kort tid skal overgå til anden anvendelse, er det fundet økonomisk uforsvarligt at anvende dette meget store beløb. Herom er kommunen blevet underrettet, og forsvars-ministeriet har derefter modtaget pålæg om at bringe beboelsen i disse bygninger til ophør.

Nedrivningsplanen omfatter for størstedelens vedkommende bygninger, der konstant — eller i hvert fald hyppigt — er i anvendelse som beboelse. I planen indgår endvi-dere nogle bygninger, der til dels er beboet, og hvoraf nogle rummer sammenstyrtnings-fare, samt et antal tidligere værkstedsbygninger, der nu er ribbet for alle installationer, og som står ubenyttet. Nedrivningsplanen omfatter også nogle bygninger, hvori forskellig restaurationsvirksomhed finder sted under forhold, der af sundhedsmyndig-hederne er karakteriseret som helt uaccep-table. Endelig indgår der i nedrivningsplanen et antal skure og bunkersanlæg, der er aldeles uegnede til den beboelse, der finder sted.

For næsten samtlige bygninger i nedrivningsplanen gælder det, at de er uden sani-tære installationer og uden varme. I mange tilfælde er der tillige tale om utilstrækkelige dagslysforhold, visse steder endog således at vinduesåbninger slet ikke forefindes. I en del af bygningerne er trappeforholdene mangelfulde og — i en brandsituation — helt utilstrækkelige. Et stort antal af de bygninger, der er uden vand, strøm og sani-tære installationer, er beliggende i et områ-de, hvor kloakering ikke er foretaget.

Udgifterne til indlæggelse af vand og elek-tricitet, til sanitære installationer, køkkener og isolering samt til nødvendig kloakering og indretning af forsvarlige trappeforhold m. v. ville beløbe sig til ca. 9 mill. kr.

Angående selve Bådsmannsstrædes kaser-nebygning, der anvendes til beboelse, gælder det, at næsten alle de oprindelige sanitære installationer er ødelagt, og at bygningen har været udsat for omfattende hærværk. En istandsættelse heraf — omfattende tag, vinduer, døre, gulve, toiletter, køkkener, varme m. v. — er anslået at ville koste ca. 10 mill. kr.

Repræsentanter for „Christiania“ er på et tidligt tidspunkt blevet orienteret om; at nedrivning af bygninger ville blive aktuel. En sådan orientering er — foruden ved de allerede nævnte lejligheder — også blevet givet repræsentanter for „Christiania“ på et møde med socialminister, miljøminister og forsvarsminister den 15. oktober 1973. Spørgsmålet blev bragt frem på ny på et møde i november måned 1973 mellem kon-taktgruppen til „Christiania“ og „Christia-

[Forsvarsministeren.]

nia"s repræsentanter og igen ved et møde den 24. januar 1974. Fra „Christiania"s side har man ved disse lejligheder, hvor der ikke har kunnet gives nærmere oplysninger om, hvilke bygninger der nu påtænkes nedrevet, erklæret sig som modstander af nedrivningen.

Den foreliggende nedrivningsplan omfatter ca. 60 huse, repræsenterende ca. 21.000 m². Til rest efter nedrivningsplanens gennemførelse vil der være et etageareal på 12.850 m². Hertil kommer et samlet etagemeterantal på 7.340 m² i fredede bygninger, som ikke berøres af nedrivningen, og som for en dels vedkommende fortsat vil kunne bebos.

Samtidig med at finansudvalgets tilslutning søges til at anvende ca. 1 mill. kr. til nedrivning, søges der om tilslutning til at anvende ca. 200.000 kr. til opfyldelse af de bygningsmæssige, brandsikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige krav, der er stillet af de kommunale myndigheder som vilkår for en godkendelse af visse bygningers fortsatte anvendelse.

Til behandling i finansudvalget foreligger samtidig en redegørelse, hvori der er givet nærmere oplysninger om den udgiftsafhøvelse, der i finansåret 1972-73 og i finansåret 1973-74 indtil 19. december 1973 har fundet sted vedrørende Bådsmændsstrædes kaserne og de tilstødende militære arealer, og som for en dels vedkommende følger direkte af ejerforholdet, men også for nogle udgiftsposters vedkommende er begrundet i den stedfindende benyttelse af området. Det drejer sig her først og fremmest om udgifter med relation til det brandsikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige område. Således er der i finansåret 1972-73 anvendt 13.000 kr. til anskaffelse og vedligeholdelse af brandslukningsmateriel og 84.000 kr. til reparation og vedligeholdelse af sanitære installationer o. lign.

I finansåret 1973-74 har de tilsvarende beløb udgjort henholdsvis 18.000 kr. og 21.000 kr.

For så vidt angår finansåret 1973-74 er der på tillægsbevillingslovsforslaget optaget den nødvendige bemærkning om den stedfundne udgifts afhøvelse.

Endelig er der på forsvarsministeriets

budget på finansloven for 1974-75 optaget en særlig konto vedrørende udgifter og indtægter i forbindelse med Bådsmændsstrædes kaserne og de tilstødende militære arealer, idet forsvarsministeriet i dette finansår såvel som i finansåret 1975-76 forventer at skulle afholde forskellige udgifter vedrørende dette område, herunder også sådanne, som er begrundet i den nuværende benyttelse.

Vedligeholdelsesudgifter er optaget med 100.000 kr. Andre driftsudgifter er optaget med 230.000 kr. Skatter og afgifter er optaget med 320.000 kr.

Driftsudgifterne omfatter betaling for el og vand. Den del af dette beløb, der ikke betales af „Christiania“, refunderes af socialministeriet.

Skatter og afgifter omfatter de dækningsafgifter, der af kommunen er pålagt arealerne.

Vedligeholdelsesudgifterne omfatter sådanne udgifter, som er nødvendige til en nødtørftig vedligeholdelse m. v. (ejerens ansvar ifølge Københavns bygge Lov) samt visse andre driftsudgifter som følge af den nuværende benyttelse — fortrinsvis udgifter vedrørende sanitære forhold og brandsikkerhedsmæssige forhold.

Regeringen agter således at tillade en vis beboelse på området endnu i knap to år. Men benyttelsen må foregå inden for lovgivningens rammer. På den baggrund må nedrivningsplanerne ses. Regeringen fastholder, at lige så vel som det påhviler andre grundejere at rette sig efter de påbud, som sundheds- og bygningsmyndigheder fremsætter, lige så forpligtet må regeringen være til at sikre sådanne påbuds overholdelse, hvor staten selv er ejer. Hvad de sociale problemer angår, så står hele Københavns kommunes omfattende sociale hjælpeapparat til rådighed, og ansvaret for social bistand er da også klart kommunalt. I øvrigt tyder ingenting på, at det er mere end blot et lille mindretal af beboerne på „Christiania“, der har behov for social støtte. Københavns kommune oplyser således, at antallet af „Christiania“-modtagere af socialhjælp i en given uge i 1973 kun var 24. Selv om beboerne ikke har ville dokumentere, hvem de er, hvor mange de er, eller hvor de bor, så er det forsvarsministeriets indtryk, at det store

[Forsvarsministeren.]

flertal af beboerne — hvoraf mange studerer eller arbejder uden for området — vil kunne klare sig andetsteds.

Forsvarsministeriets ansvar for området er et ejeransvar. Imidlertid har området berørt andre ministerier, og jeg har derfor indhentet oplysninger fra socialministeriet og justitsministeriet.

På det sociale område har beboelsen af det tidligere kaserneområde naturligt først og fremmest skabt problemer for Københavns kommune, der som opholdskommune har pligt til at yde social bistand til alle, der har ophold i kommunen.

Da det ikke har kunnet udelukkes, at etableringen af den såkaldte fristad har tilskyndet folk fra andre kommuner til at søge til København, og da samling af mennesker med sociale problemer kan stille særlige krav til de kommunale myndigheder, har de centrale sociale myndigheder søgt at støtte de kommunale myndigheder i bestræbelserne på at opnå rimelige og forsvarlige forhold på området.

Inden for det sociale område er det især den almindelige offentlige forsyng og børne- og ungdomsforsorgen, der er blevet stillet over for problemer på „Christiania“.

Fælles for disse to områder er det, at der herigennem skal sikres en bistand til personer, der ikke kan klare sig selv.

Den almindelige offentlige forsyng fungerer således som et sikkerhedsnet, der kan sættes ind i akutte situationer med det formål at sikre et eksistensminimum gennem økonomisk bistand, således at personer, der ikke på anden måde kan klare sig selv, får det nødvendige til livets opretholdelse.

For børne- og ungdomsforsorgens vedkommende er hovedsigtet med bistanden at bidrage til at give den enkelte forudsætning for senere at klare sig i tilværelsen og derfor søge at sætte ind over for de forhold, der må formodes at være årsag til en konstateret mindre tilfredsstillende udvikling.

For den almindelige offentlige forsorgs vedkommende er kontakten til beboerne varetaget af det stedlige lokale socialkontor, der har måttet yde økonomisk bistand inden for lovens rammer i en række tilfælde, hvilket må antages også at ville have været tilfældet, selv om Christiania ikke havde eksisteret; det må i denne forbindelse erin-

dres, at et meget væsentligt antal af beboerne i forvejen har været ude i massive sociale problemer, som ikke hidtil har kunnet løses tilfredsstillende.

Med hensyn til børne- og ungdomsforsorgen er forholdet det, at Københavns børne- og ungdomsværn har stået over for en række tilfælde, hvor samfundet som følge af manglende motivation hos de unge hidtil er kommet til kort med de tilbud om bistand, der er søgt realiseret. Det har derfor været Københavns børne- og ungdomsværns opfattelse, at det er helt afgørende gennem samarbejde og forhandlinger med de unges forældre og med de unge selv at søge opnået motivation for bistand ad de sædvanlige kanaler og dermed også, så vidt det overhovedet er muligt, søge at undgå at fastholde de unge i „Christiania“-miljøet. For at opnå dette resultat har Københavns børne- og ungdomsværn specielt udvalgte folk, der varetager disse opgaver, og det skal i denne forbindelse fremhæves, at dette arbejde — trods de betydelige vanskeligheder — har givet resultater, der kan begrunde håbet om positive løsninger. For tiden er forholdet det, at børneværnet har kontakt med 12-15 børn og unge.

Udover det foran anførte skal det fremhæves, at der blandt et klientel, som der her er tale om, generelt er et betydeligt behov for rådgivning og vejledning, og at der med henblik herpå og som støtte for de kommunale myndigheder gennem rådgivningsklinikken i Læssøesgade er udstationeret en socialrådgiver, der kan bistå hermed.

Indsatsen fra de centrale myndigheder har været koncentreret om gennem forhandlinger med andre myndigheder at bidrage til at søge forskellige forhold legaliseret; der har således været ført forhandlinger med toldvæsenet, folkeregistret osv. Herudover har man søgt på forskellige måder at bidrage til løsning af opgaver, som ligger uden for de lokale sociale myndigheders muligheder; det drejer sig her om støtte gennem bl. a. tipsmidler til sanitære foranstaltninger og oprydning på arealet; yderligere har der i begrænset omfang været ydet støtte til rådgivningsarbejde. Støtten til disse særlige foranstaltninger har i finansåret 1972-73 andraget 50.000 kr. og i 1973-74 godt 47.000 kr.

„Christiania“ hører til Københavns politikreds. På grundlag af indberetninger fra

[Forsvarsministeren.]

politidirektøren blev der om de politimæssige forhold i redegørelsen af 14. august 1973 fra den tidligere regering oplyst følgende:

„Københavns politi er i væsentlig grad beskæftiget med overholdelsen af lovgivningen i forbindelse med „Christiania“.

Antallet af anmeldelser for straffelovsovertrædelser på og omkring området, anmodning om eftersøgninger i forbindelse med straffesager og oplysninger i straffesager uden for „Christiania“ viser, at området er tilholdssted for en del kriminelle. Særlig giver overholdelsen af narkotikalovgivningen, herunder med hensyn til handel med narkotiske stoffer af forskellig art, politiet betydelige opgaver.

På området består der desuden en række problemer i forbindelse med fremmedlovgivningen og børne- og ungdomsforsorgsloven samt med hensyn til overholdelsen af forskrifterne i brand- sundheds- og byggelovgivningen, folkeregisterloven, nærings- og skattelovgivningen m. m.“

Der er fremkommet et nyt materiale fra politidirektøren for perioden frem til medio april 1974. Materialet bekræfter den vurdering, der findes i redegørelsen af 14. august 1973.

Om kontakten mellem Københavns politi og beboernes styrende organer kan det oplyses, at det forgæves har været forsøgt at etablere en sådan kontakt med henblik på et samarbejde om oprettelse af ro og orden m. v. i området. Når et samarbejde ikke har kunnet gennemføres, skyldes det formentlig, at politiet ikke har mulighed for at imødekomme beboernes ønsker om en speciel politimæssig betjening forskellig fra den, der gives den øvrige befolkning.

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 30. april kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Redegørelse af økonomiministeren om perspektivplan II.*

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om international godstransport med motorkøretøjer m. v.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om international buskørsel.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af forskellige arvelove.

6) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en ensartet lovgivning omfattende ansættelsesforhold for alle lønmodtagergrupper [af Ipsen].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. [af Aage Frandsen m. fl.].

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om almindelig arbejderbeskyttelse. (Bygherreansvar).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.58.